

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 3Csr/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716204943
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2017:2716204943.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci žalobkyne: L. F., F.. XX.X.XXXX, T. J.. I. XXX/XX, U., W.. advokátom JUDr. Jánom Pekarom, AK so sídlom Potočná 191/39, Skalica proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., AK so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

r o z h o d o l :

Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) zo dňa 9.11.2012 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o revolvingovom úvere číslo 8100048474 je neplatná.

Súd priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov konania 100 %.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 99,50 eur na účet: J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX Slovenskej pošty a.s., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd vylúčil uznesením č.k. 7C/150/2014-06 z 28.7.2016 na samostatné konanie žalobu L. F. na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) zo dňa 9.11.2012 k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX I. nahradiť mu trovy konania. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.9.2016.

2. Žalobkyňa sa domáhala určenia neplatnosti tejto dohody v rámci konania vedeného na súde pod sp. zn. 7C/150/2014 (žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku), konkrétne spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia doručeného súdu 16.11.2015. Domáhanie sa neplatnosti dohody odôvodnila žalobkyňa tým, že dohoda je neplatná a aj tak na jej základe zamestnávateľ vykonával zrážky zo mzdy. Podľa jej názoru dohoda spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Podľa jej tvrdenia bola dohodnutá dohoda bez toho, aby sa mala možnosť s ňou oboznámiť. Žalobu odôvodnila i tým, že inak nemá ako zabrániť zrážkam zo mzdy , aj keď súd neschválil postihnutie jej majetku. Dohoda je podľa nej neplatná aj pre absenciu individuálneho dojednanja.

3. Z obsahu pripojeného spisu OS Senica č.k. 7C/150/2014-98 z 14.6.2016 mal súd preukázané, že súd zrušil rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-PC-660/14-LP z 15.7.2014

4. Žalobkyňa na podanej žalobe trvala. Žalovaný s žalobou nesúhlasil, žiadal ju zamietnuť, uplatnil si trovy konania. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, z pojednávania sa ospravedlnil, požiadal o rozhodnutie bez jeho prítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom právnej zástupkyne žalobkyne, žiadosťou o poskytnutie úveru/ zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 09.11.2012, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, rozhodcovskou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.11.2012, oznámením veriteľa o schválenie úveru dlžníkovi/ zmluvou o revolvingovom úvere z 6.11.2012, kartou klienta, rozhodcovským rozsudkom sp. zn. RK-PC-660/14-LP zo dňa 15.7.2014, žalobou podanou na Victoria rozhodcovský súd 25.6.2014 (žaloba je z 8.4.2014), pripojeným spisom OS Skalica sp. zn. 7C/150/2014, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento stav vecí:

6. Žalovaný ako právnická osoba uzatvoril podľa predložených listinných dôkazov s žalobkyňou ako spotrebiteľom dňa 9.11.2012 zmluvu o revolvingovom úvere č. 810004847401, ktorej súčasťou sú Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len „ZoRÚ“). Na základe predmetnej zmluvy bol žalobkyňi poskytnutý úverový limit vo výške 1020 eur (takáto suma je uvedená v samotnej zmluve). Zmluvné strany si dohodli mesačnú splátku istiny 54,65 eur, počet splátok 42, RPMN za úver 69,93 %, celková čiastka na splatenie dlžníkom v sume 2.295,30 eur.

7. Z obsahu oznámenia žalovaného o schválení úveru dlžníkovi z 09.11.2012 súd zistil, že predmetné oznámenie je podpísané len žalovaným.

8. Z obsahu Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) z 9.11.2012 (ďalej len „Dohoda o zrážkach zo mzdy“) uzatvorenej k zmluve o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX medzi stranami sporu mal súd preukázané, že celá dohoda je urobená formou predtlačeneho formulára, pričom s do nej dopisovali len údaje: osoba zastupujúca žalovaného, údaje o dlžníkovi (meno, priezvisko, bydlisko, rodné číslo, číslo zmluvy o úvere, suma na uhradenie zo strany dlžníka, výška mesačnej splátky na zrážanie zo mzdy zamestnávateľom dlžníka, dátum, podpisy. Samotná dohoda je písaná veľmi malým, len ťažko voľným okom čitateľným písmom.

9. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere boli Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. (ďalej „zmluvné dojednania“), keď tieto zmluvné dojednania nie sú stranami podpísané, predstavujú formulárové tlačivo odporcu. V bode 14 zmluvných dojednaní sú uvedené rôzne sankcie v prípade omeškania žalobcu ako dlžníka so splácaním revolvingového úveru.

10. Z listu datovaného 17.8.2015 označeného ako „Vykonalie zrážok zo mzdy a z iných príjmov - žiadosť“ mal súd preukázané, že spoločnosť ANACO s.r.o. v mene veriteľa (žalovaného) žiadala zamestnávateľa žalobkyne Základná umelecká škola Skalica, aby na základe Dohody o zrážkach zo mzdy vykonával zrážky zo mzdy. V žiadosti je uvedené, že veriteľ sa domáha uspokojenia neuhradenej splatnej pohľadávky 1937,67 eur k 17.8.2015, zároveň uviedol výšku pôvodnej mesačnej splátky 54,65 eur. Z listín žalobkyne mal súd preukázané, že jej zamestnávateľom bol v roku 2015 : Základná umelecká škola Skalica.

11. Z obsahu výplatnej pásky žalobkyne z októbra 2015 mal súd preukázané, že jej boli zrealizované zrážky 54,65 eur.

12. Z obsahu pripojeného spisu OS Skalica sp. zn. 7C/150/2014 súd zistil, že tunajší súd uznesením č.k. 7C/150/2014-67 z 18.11.2015 formou predbežného opatrenia nariadil zamestnávateľovi žalobkyne (W. K. Š. J.) zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy z 9.11.2012. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.3.2016 v spojení s uznesením KS v Trnave č.k. 10 Co/40/2016-85 z 16.2.2016.

13. Advokát žalobkyne na pojednávaní zotrval na celej žalobe. Dohoda o zrážkach zo mzdy Č.. XXXXXXXXXXXX spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a umožňuje žalovanému obchádzať súdnu kontrolu pomocou tejto dohody. Dohoda nebola individuálne dohodnutá, obchodný zástupca nevysvetlil obsah dohody a žalobkyňa ani nemala vedomosť o podpísaní takejto dohody. Žalovaný si takto často cez dohodu o zrážkach zo mzdy uplatňuje sumy

vysoko prevyšujúce než je jeho skutočný nárok. Preto je dohoda o zrážkach zo mzdy podľa nej neprijateľnou podmienkou, nekalou obchodnou praktikou. Dala súdu do pozornosti, že v konaní vedenom na OS Skalica sp. zn. 7C/150/2014 bolo rozhodnuté o odklade rozhodcovského rozsudku sp. zn. RK-PC-660/14-LP zo dňa 15.7.2014, ale aj tak žalovaný využil dohodu o zrážkach zo mzdy predložiac ju zamestnávateľovi žalobkyne.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

16. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie.

17. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

18. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

19. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

20. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

22. Podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

23. Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

24. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

25. Podľa § 137 písmeno c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

26. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., výrobca, predávajúci, dovozca alebo dodávateľ nesmú klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojzmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby alebo o nákupných podmienkach.

27. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

28. Podľa § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 250/2007 Z.z., obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody.

29. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

30. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

31. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014 sa ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej, podľa ktorej sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

32. Podľa § 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

33. Podľa § 53 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 4 písm. a), h), k) Občianskeho zákonníka (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy), za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

35. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

36. Podľa čl. 3 b. 1 Smernice č. 13/1993 Rady EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

37. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

38. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka(účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy), v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

39. Podľa § čl. 3 ods. 1 Rady 93/13/EHS o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nekalou podmienkou je podmienka, ktorá napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Žiada sa dodať,

že slovenské znenie smernice používa pojem "nekalosť", ktorý bol v rámci transpozície do slovenského právneho poriadku preformulovaný na "neprijateľnosť". Preto je možné vychádzať z toho, že ide o synonymické pojmy.

40. Podľa § 9 ods. 1 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení platnom v čase uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

41. Podľa § 9 ods. 2 písm. j), k) zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

42. Podľa § 11 ods. 1,2 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Ak veriteľ nekal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

43. Predmetom konania je určiť, že je neplatnou Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) zo dňa 9.11.2012 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o revolvingovom úvere číslo 8100048474 .

44. Pri posudzovaní žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu súd vychádzal z toho, že žalobkyňa má na takomto určení daný naliehavý právny záujem s odkazom na § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Vo všeobecnosti platí, že spotrebiteľ sa môže domáhať ochrany svojho práva proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany proti porušiteľovi na súde.

45. Súd posudzoval obsah jednotlivých listinných dôkazov, vyhodnocoval ich jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti. Súd sa najprv vyporiadal s tým, či medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom bol uzatvorený občianskoprávny vzťah alebo obchodnoprávny vzťah, lebo zmluva bola uzatváraná s fyzickou osobou ako spotrebiteľom. Žalovaný v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa ako spotrebiteľ, ktorá nemá postavenie podnikateľa, a ktorá nemohla ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných obchodných podmienok k zmluve. Spotrebiteľský úver jej bol poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Súd dospel k záveru, že v tomto prípade bola uzatvorená formulárová spotrebiteľská zmluva dňa 9.11.2012. Text zmluvy bol vopred pripravený, dlžník ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu a ani do obsahu príslušných obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy.

46. Vzhľadom na preukázanú skutočnosť, že žalobkyňa ako dlžníčke bol úver poskytnutý jednorazovo a nevyužila revolving, súd si predmetnú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere a nie revolvingovú zmluvu.

47. Na základe týchto myšlienkových pochodov si súd ustálil, že právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o splátkovom úvere je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, že predmetná zmluva je tzv. absolútny obchod. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako i ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

48. Súd v rámci výkladu (aplikácie) noriem občianskeho práva vyhodnocoval medze aplikácie zásady zmluvnej voľnosti (§ 2 ods. 3 OZ) vo svetle princípu proporcionality (čl. 1 Ústavy SR) a dbal na to, aby sa práva nezneužívali (§ 2 OSP). V týchto intenciách, a o to viac v prípadoch, keď je zmluvná voľnosť niektorého z účastníkov zmluvného vzťahu (spotrebiteľa) obmedzená, keďže žiadnym spôsobom nemôže ovplyvňovať obsah zmluvných dojednaní, musel zväziť proporcionality každého jednotlivého zmluvného ustanovenia a vyvodiť z neho primerané následky. Ani legitímne očakávania žalovaného (veriteľa) nemôže byť prekážkou v deklarovaní niektorého zo zmluvných dojednaní ako neplatného, a to najmä v prípadoch, keď tieto ustanovenia sám v zmluve a zmluvných podmienkach formuloval.

49. Ide tu o právo žalobkyne vyplývajúce (skutkovo sa odvodzuje) zo záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľskej zmluvy, pri ktorej s prihliadnutím na všetky okolnosti žalobkyňa ako spotrebiteľ jej obsah podstatným spôsobom neovplyvňovala a teda súd prihliadal na to, či uzavretá zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky, ktoré by na škodu spotrebiteľa zakladali nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Zákonné ustanovenia, ktoré na skutkový stav aplikoval, vykladal vo svetle ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku ako aj nepriameho účinku smerníc 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a smerníc o spotrebiteľských úveroch 87/102/ES, 90/88/ES, 98/7/ES. Pri tzv. spotrebiteľských zmluvách t.j. právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ zväčša podnikateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je úmyslom zákonodarcu chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami.

50. Súd posudzujúc predmetnú zmluvu podriadil ju podľa obsahu hlavných záväzkov účastníkov z právneho hľadiska pod zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. č. 129/2010 Z. z.

51. Súd aplikoval ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súd posudzoval zároveň pojem „značnej nerovnováhy“ s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. (rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Aziz/9/). Slovenský zákonodarcu vymedzil v § 53 ods. 1 OZ jednak všeobecné kritéria posudzovania neprijateľnosti klauzuly vo forme generálnej klauzuly, ale v § 53 ods. 4 OZ normoval taktiež osobitný zoznam, demonštratívny výpočet určitých klauzúl, ktoré majú byť považované za neprijateľné. Vzhľadom na zákoné vyjadrenie ide o čierny zoznam klauzúl, a preto nie je v prípadoch klauzúl uvedených v demonštratívnom výpočte potrebné skúmať ešte aj predpoklady generálnej klauzuly. Klauzuly uvedené v § 53 ods. 4 OZ sa považujú za neprijateľné a teda za absolútne neplatné. Z týchto dôvodov súd skúmal, či zmluvné podmienky, ktorých neplatnosti sa navrhovateľ domáhal obsahujú niektorú z klauzúl z § 53 ods. 4 OZ.

52. Súd vychádzal z toho, že vo všeobecnosti možno za dobré mravy považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Znenie § 3 ods. 1 OZ patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy so širokého dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje z akých hľadísk má súd vychádzať. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie § 3 ods. 1 OZ alebo ust. § 39 OZ je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

53. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. OZ). Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala.

54. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená („spoločnosť bude mať - má voči dlžníčke pohľadávku, ktorá vznikne“), opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky (všetky revolvingy, príslušenstvo, prípadné

zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne ďalšie pohľadávky žalovaného voči žalobkyni, ktoré do budúca vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov) je neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 OZ.

55. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečená pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejsť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občianskoprávných vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahov majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa.

56. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne. Pri uzatváraní dohody dlžník- spotrebiteľ musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Suma 1020 Eur v bode I. Dohody o zrážkach zo mzdy bola uvedená len v súvislosti s označením budúceho poskytnutia úveru na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru (spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100048474 čiastku vo výške 1020 Eur).

57. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok (rozsahu v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy). Podľa dohody, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody. Uvedené ustanovenie predstavuje jednostranné nepríjemné zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky.

58. Nepripustné navyšovanie zrážok zo mzdy nad dohodnutú výšku predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o výške mesačných zrážok zo mzdy. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka mala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru. Žalovaný nepreukázal ani skutočnosť, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa Rozhodnutia Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu Asturcom Telecomunicacione C-40/08, je povinnosťou súdu ex offio skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (Rozsudky Oceáno Gruppo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Mostaza Claro C-168/05). Možnosť skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 Smernice 93/13/EHS, teda na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 Smernice. Bolo povinnosťou súdu postupovať v súlade s judikatúrou komunitárneho práva. Súdny dvor v Luxemburgu opakovane zdôrazňuje, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom služby (keďže zmluvné podmienky predkladá dodávateľ služby bez možnosti korekcie spotrebiteľa) môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy.

59. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly a na túto skutočnosť súd musí brať zreteľ.

60. S poukazom na uvedené, žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy si žalovaný ako veriteľ preukázateľne uplatnil svoje právo a požiadal zamestnávateľa žalobkyne o realizáciu zrážok zo mzdy. Súd mal preukázané, že zamestnávateľ žalobkyni reálne vykonával zrážky zo mzdy pre žalovaného až do právoplatnosti uznesenia č.k. 7C/150/2014-46 z 17.9.2014 (právoplatné 4.12.2015), ktorým bolo nariadené žalovanému zdržať sa výkonu dohody o zrážkach do právoplatného skončenia konania sp. zn. 7C/150/2014. Bez určenia neplatnosti dohody by právne postavenie žalobkyne ako dlžníčky bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené právo žalobkyne na disponovanie so svojou mzdou. Na základe týchto všetkých skutočností súd určil neplatnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy.

61. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne argumentmi a dôkazmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Argumenty právneho zástupcu žalobkyne ohľadom výšky RPMN či ďalšie ním uvádzané skutočnosťami nemali význam pre rozhodnutie súdu vzhľadom na druh sporu (bezdôvodné obohatenie) a predložené listinné dôkazy, preto sa súd nimi nezaoberal.

62. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

63. Podľa § 262 ods. 1,2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

64. Podľa § 263 ods. 1 C.s.p., ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

65. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 255 ods. 1 C.s.p., § 262 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalobkyne v konaní priznal plnú náhradu trov konania 100 %. Zamietnutie žaloby v časti neurčenia Dohody o zrážkach zo mzdy za neprijateľnú zmluvnú podmienku súd vyhodnotil za neúspech len v nepatrnej časti, ktorý neovplyvnil percentuálne vyobrazene úspechu žalobkyne. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne o výške náhrady trov konania.

66. Podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch je navrhovateľ ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Súd žalobe žalobkyne vyhovel v rozsahu 100 %, preto v zmysle § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 99,50 eur (podľa položky 1 písm. b) citovaného zákona).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).